

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-226/2017/2
Datum: 9.1.2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si - predlog 8742-308 – možnost dokupa delovne dobe na podlagi študentskega dela

Spoštovani,

v zvezi s predlogom 8742-308, posredovanim preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, da se prizna delovna doba za študentsko delo tudi za tiste, ki so ga opravljali pred sedanjim zakonom, z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti posredujemo naslednje stališče.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) t \acute{e} rmin »delovna doba« uporablja pri dolo \acute{c} ilih, kjer vprašanje obdobja dela delavca v delovnem razmerju pri delodajalcu vpliva na obseg ali vsebino pravic in obveznosti, ki izhajajo iz delovnega razmerja, kot so npr. pravice delavcev pri spremembi delodajalca (75. \acute{c} len) ali ob odpovedi s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi pri drugem delodajalcu (92. \acute{c} len), posebej pa pri dolo \acute{c} itvi pravice delavcev do »dodatka za delovno dobo« v 129. in 222. \acute{c} lenu, pri \acute{c} emer zakon podrobnejšo ureditev prepuš \acute{c} a kolektivnim pogodbam na ravni dejavnosti. Namen ZDR-1 je urejanje delovnega razmerja, ki se sklepa s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem (1. \acute{c} len). Cilji zakona so vklju \acute{c} evanje delavcev v delovni proces, zagotavljanje usklajenega poteka delovnega procesa ter prepre \acute{c} evanje brezposelnosti, pri \acute{c} emer se upošteva pravica delavcev do svobode dela, dostojanstva pri delu in varuje interese delavcev v delovnem razmerju (1. \acute{c} len). Delovno razmerje je definirano kot razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vklju \acute{c} i v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za pla \acute{c} ilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca (4. \acute{c} len). Iz navedenega izhaja, da se termin delovna doba neposredno povezuje z obstojem delovnega razmerja ter ga kot takega ni mogo \acute{c} e aplicirati na morebitne druge oblike ali pravne podlage za opravljanje dela. **V zvezi z vprašanjem, katera obdobja zaposlitve se upošteva v delovno dobo je po našem mnenju treba izhajati iz ureditve v kolektivni pogodbi dejavnosti (oziroma v morebitni podjetniški kolektivni pogodbi), ki zavezuje(ta) delodajalca v konkretnem primeru, saj ZDR-1 natan \acute{c} neje navedenega ne opredeljuje.**

ZPIZ-2 dolo \acute{c} a, da je **pokojninska doba** zavarovalna in posebna doba, glede na katero se ugotavljajo pogoji za pridobitev pravice do pokojnine in glede na katero se dolo \acute{c} i odstotek za odmero pokojnine. Isti zakon dolo \acute{c} a tudi definicijo pokojninske dobe brez dokupa, v katero šteje

obdobje obvezne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obdobja opravljanja kmetijske dejavnosti in obdobja delovnega razmerja v tujini, vendar brez dokupa pokojninske dobe. Pri ugotavljanju upravičenosti do pravic iz pokojninske zakonodaje v skladu z ZPIZ-2 sta torej pomembni predvsem dve dobi, in sicer pokojninska doba ter pokojninska doba brez dokupa. V pokojninsko dobo brez dokupa se štejejo obdobja, ko je zavarovanec obvezno vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Pojma delovne dobe Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) ne pozna in nanj ne veže nobeno od pravic (ga je pa opredeljeval prej veljavni ZPIZ-1 in na delovno dobo v določenih primerih vezal tudi pravico do starostne pokojnine).

Začasno in občasno delo dijakov in študentov (t.i. študentsko delo) kot ga določa Zakon o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 Odl. US, 80/10 – ZUTD, 57/11, 40/12 – ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZZZPB) je **od 1. 2. 2015** skladno z določbami Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14; v nadaljnjem besedilu: ZUJF-C) **vključeno v sistem socialnih zavarovanj (pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje)**, iz tega naslova pa so zavarovancem priznane tudi ustrezne pravice, kot je npr. pokojninska doba (zavarovalna doba) skladno z ZPIZ-2.

Iz navedenega izhaja, da obstajajo med tērminoma delovna doba in pokojninska pomembne vsebinske razlike glede na pravne podlage iz katerih izhajajo, zaradi česar jih ni mogoče enačiti ali prenašati iz enega področja na drugo. Delovna doba se nanaša na obdobje dela pri delodajalcu v delovnem razmerju, pokojninska doba pa označuje obdobje vključenosti v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

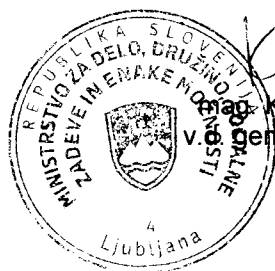
Z uveljavljeno spremembo se ureditev na področju upoštevanja delovne dobe tistim, ki opravljajo študentsko delo, ni spremenila. Nasprotno pa se je omogočila vključitev v socialna zavarovanja, zaradi česar študentom, ki opravljajo študentsko delo, teče pokojninska doba. **ZUJF-C je pričel veljati s 1.2.2015, pri čemer problematiko ureja od navedenega dne dalje, ne pa tudi za nazaj. Za vključitev v socialna zavarovanja pred navedenim datumom ni bilo pravne podlage in se tudi prispevki niso plačevali. Prav tako niso obstajale evidence, ki bi omogočale pravično ureditev položaja za nazaj, velik problem pa bi predstavljalo tudi samo plačilo prispevkov.**

S spoštovanjem,

Pripravila:

Sabina Kompolšek
podsekretarka

Damjan Mašera
vodja Sektorja za delovna razmerja
in druge oblike dela

Katja Rihar Bajuk
v.o. Generalne direktorice

Vročiti:

- naslovníku, po e-pošti (gp.ukom@gov.si).